

toto své poslání, plní s plným zdarem, získavši si zvláště kromobyčejně zásluhu o zřízení Unie resp. Konvence Bernské o mezinárodní ochraně autorského práva a v přítomné době přihlíží stále k rozšíření a prohloubení ochrany této. Po té navrhl p. prof. JUDr. K. Hermann-Otavský, aby shromáždění zvolilo za předsedu konference p. Georges Maillarda, dlouholetého zasloužilého presidenta ALAI, což bylo s potleskem vykonáno.

Pan předseda ujal se ihned slova a navrhl text telegramu presidentu republiky, který byl schválen a v němž ALAI děkuje za přízeň, kterou prezident Masaryk vždy věnoval duševním pracovníkům. Potom udělil p. předseda slovo Dr. Cervinkovi, který mluvil jménem syndikátu výtvarných umělců, prof. Dr. Jirákoví v zastoupení hudebních skladatelů a Dr. Jelínkoví v zastoupení spisovatelů.

Pan předseda věnuje pak vzpomínku zesnulým významným členům ALAI, při čemž posluchačstvo vstává. Potom pan předseda dává čísti došlé dopisy, zvláště od p. ministra Dr. E. Beneše a od p. Dr. Ostertaga. Ve svém dopise p. Dr. Ostertag lituje, že nemůže se účastniti prací konference, vítá pak zřízení čs. odbočky ALAI a děkuje čs. právníkům, že se zasadili o rozšíření ochrany autorského práva až do 50 let po úmrtí původce.

Pan předseda udílí slovo p. prof. Dr. K. Hermannu-Otavskému, který referuje o přípravách ke zřízení čs. odbočky ALAI.

Potom pan předseda stručně referuje o vykonané práci ve Varšavě a čte postuláty odhlasované ve Varšavě. Dále pak žádá všechny účastníky, aby si přečetli obsázný referát p. prof. Dr. Hermannu-Otavského o připravované reformě čs. ochrany autorského práva. Konče tuto první schůzi, ustanovuje program schůze příští.

Večer téhož dne pořádal PEN Club pro účastníky konference recepci. 6. října ráno položili francouzští účastníci konfedece věnce na hrob Neznámého vojína. Dopoledne prohlédli si členové ALAI Prahu a její památky. Odpoledne konala se druhá pracovní schůze, ve které byla stručně probhána čs. osnova zákona o právu autorském, přijatá již sněmovnou poslaneckou. Při některých paragrafech osnovy rozpředla se živá debata. P. prof. Dr. K. Hermann-Otavský vysvětlil pak účastníkům některé články, jejichž smysl nebyl cizincům dosti jasný.

Ke konci byla odhlasována resoluce, v níž zahraniční členové ALAI děkují domácím pracovníkům za výsledky jejich práce, která mnohde je překvapila, neboť předčila jejich očekávání. Zároveň však vyslovili své politování, že v některých bodech nebylo dbáno směrnic, daných »vzorným zákonem« (loi-type), na kterém ALAI pracuje již od let a který postupně rozšiřuje a prohlubuje.

Po odhlasování resoluce pan předseda skončil schůzi. Po té odebrali se účastníci konference na čaj pořádaný na jejich počest p. ministrem školství a nár. osvěty JUDr. J. Krčmářem. Tam bylo též doručeno p. předsedovi G. Maillardovi poděkování presidenta republiky.

J. R. Jeništa.

ZPRÁVY.

Reforma přímých daní. Právě byla vydána a Národním shromáždění předložena dlouhou dobu připravovaná a očekávaná osnova zákona o přímých daních, jež spolu s osnovou zákona o stabilizačních bilancích a zákona o nové úpravě finančního hospodářství samosprávných svazků má provést reformu nynější soustavy přímých daní.

Osnova vychází zásadně z dosavadní soustavy přímých daní, t. j. z kombinace nynějších daní výnosových s daní důchodovou (z příjmu). Odstraňuje celou nepřehlednou řadu platných a velmi zastaralých zákonů, vládních nařízení a ministerských výnosů, znamená dalekosáhlé zjednodušení, sjednocuje pak normy platné v zemích českých s normami dřívějšího práva maďarského a jest nesporně prvním velkým a soustavně

dokonalým dílem unifikacním. Přizpůsobuje se novým a změněným po-
třebám výroby a obchodu s hlediska soutěžní schopnosti našich podniků
snížením sazeb daňových a samosprávných přírážek a přihlíží zvýšením
existenčního minima také k hledisku sociálnímu. Technicky zdokonaluje
daň důchodovou (dosavadní daň z příjmu), rentovou a zvláště daň do-
movití, pronikavě změny provádí u všeobecné daně výdělkové, nově za-
vádí daň z vyššího služného. Slabinou celého díla, pro níž zů-
stává bohužel do jisté míry torsem, jest daň pozemková, která byla
zatím ponechána beze změny a konečná její úprava kvantitní odkázána
pozdějšímu zákonu zvláštnímu. Důvodová zpráva, v níž podán jest
vědecky propracovaný rozbor celého problému přímých daní po stránce
teoretické i praktické, vysvětluje tuto mezeru potřebou ohromného
aparátu katastrálního, který by vyžadoval velkého nákladu a hlavně
příliš dlouhého času. Zdá se však, že tu na úkor dokonalosti díla roz-
hodovalo značně i politicum. Očekáváme proto průběh parlamentního
projednání osnovy, čímž bude nám možno referovati o ní ještě
podrobněji. —u—

Sociálně-zdravotnická Mezinárodní konference v Ženěvě konala se
ve dnech 13.—15. září t. r. Úkolem jejím bylo stanoviti přesný poměr
mezi veřejným zdravotnictvím a sociálním léčebným pojištěním. Dele-
gáti jednotlivých států referovali o tom, jak je postaráno o léčení v ne-
mocnicích a jak jest organisována ve velkých městech moderní služba
zdravotnická. Konference jednala dále o tom, jak vymezené obory
zdravotnictví a sociálního pojištění mají spolupracovati na ochranu
proti nemocím. Dr. Jindřich.

**Kdy jest prokázána skutková podstata přestupku normy o rychlosti
motorových vozidel.** Ministerské nařízení z 28. dubna 1910, č. 81 ř. z.,
obsahuje v § 46 o největší přípustné rychlosti motorových vozidel usta-
novení: »Na silnici mimo obce se připouští rychlost 45 km/hod, v ob-
cích 15 km/hod, na křižovatkách a v živě frekventovaných ulicích
6 km/hod.«

Ustanovení toto je dnes zastaralé, poněvadž jest budováno za tech-
nických předpokladů z r. 1910. Od té doby, tedy po 16 let, nebylo
novelováno.

Poněvadž dnešní konstrukce motorových vozidel dovoluje za
stejných podmínek bezpečnostních rychlostí mnohem větší, jezdí se
dnes venku průměrnou minimální rychlostí 60 km/hod., v obcích pak
30 km/hod. Bezpečnostní orgány se taková rychlost zpravidla mlčky
trpí, zejména ve městech (na př. Praha, Brno). Naproti tomu některé
obce na státních silnicích udávají šmahem každé vozidlo, které jede
rychleji, než zákon připouští. Lze to vyložití jednak skutečnou péčí
o bezpečnost nebo úzkostlivostí, která se dostavuje, došlo-li v obci
k nějaké nehodě, jednak také tím, že že tu jde o mimořádný pramen
příjmu pro chudinský fond, poněvadž pokuty se odvádějí chudinskému
fondu místa spáchaného činu.

Trestní řízení správní na základě udání četnictva nebo obcí neb
i jednotlivců provádí se v první instanci politickými úřady I. stolice,
v druhé politickými úřady II. stolice, jichž rozhodnutí má zpravidla
ve smyslu § 3. min. nař. z 31. ledna 1860, č. 31 ř. z., konečnou platnost.
Není-li naříkaný nálezh odvolací instancí in toto potvrzen, jest možno
odvolati se do 4 neděl ještě k ministerstvu vnitř.

Trestní řízení provádí se dle všeobecných předpisů o správním
řízení trestním. Tresty ukládají se vzhledem k § 55. zmíněného nařízení
dle ministerského nařízení z 30. září 1857, č. 198 ř. z. (pokuta od 2—200
Kč, v případě nedobytnosti vězení od 6 hodin do 14 dnů), poněvadž
nařízení č. 81/1910 ř. z. nemá vlastní přímé trestní sankce.

Potrestání namítají proti trestnímu nálezu zpravidla, že podklad
prokazující skutkovou podstatu deliktu jest nedostatečný. Námitky pak
jsou různé: buď že orgán zjišťující rychlost nemůže míti potřebných

odborných vědomostí, nebo že jedné osobě není vůbec možno bezpečně zjistiti číslo a značku vozidla a současně jeho rychlost a pod.

V této věci rozhodl nejvyšší správní soud nálezem ze dne 21. 12. 1925, č. 23147/24 (Bohuslav, č. 5237/1925), že stačí pro závěr úřadu, že řidič jeli nedovolenou rychlostí, když veřejný orgán, vázaný služební přísahou dosvědčí, že stopkami zjistil nedovolenou rychlost na určité dráze.

Trestní nález zakládající se na fakto zjištěné skutkové podstatě není dle citovaného nálezu n. s. s. zmatečným ani tenkrát, nebyli-li proveden stranou žádaný protidůkaz odborným znalcem, třebaže dle obecných zásad trestního řízení správního má úřad vyšetřiti všechny okolnosti svědčící pro i proti, poněvadž může na druhé straně důkazy bez významné odmítnouti buď výslovně nebo mlčky tím, že je neprovede.

K průkazu skutkové podstaty však nestačí, je-li rychlost zjištěna osobou soukromou, nebo veřejným orgánem (četníkem, strážníkem, cestařem) pouze odhadnuta nebo zjištěna pomocí obyčejných kapesních hodinek.

Značně obtížné jest zjišťování rychlosti na křižovatkách. Za zcela nesprávné a odporující smyslu zákona jest považovati měření prováděné na př. na trati 100 m a sice 50 m před a 50 m za zatáčkou, na jehož podkladě pak se vypočítává průměrná rychlost. Vždyť § 46. nařizuje, aby rychlostí 6 km/hod. se jelo přes křižovátku, tedy jen několik metrů!

Lze očekávati, že v nových policejné bezpečnostních předpisech pro motorová vozidla, na nichž se již pracuje, bude i otázka zákonem přípustné rychlosti upravena ve shodě s technickým pokrokem v tomto oboru. — Hromadnému stíhání vozidel obcemi pokud se děje jen z důvodů zistných, bylo by možno snadno učiniti přítrž tím, že by pokuty pro tyto přestupky neplynuly do obecních chudinských fondů, nýbrž sloužily k úpravě a udržování silnic. přsv.

Pokles našeho vývozu. V prvých sedmi měsících letošního roku činil náš vývoz 9.242,454.492 Kč a dovoz 8.675,256.116 Kč, kdežto v téže době roku loňského obnášel náš vývoz 10.386.891.639 Kč a dovoz 8.992,308.228 Kč, klesl tudíž náš vývoz oproti stejnému období r. 1925 o 1.144.437.147 Kč a aktivita obchodní bilance se zmenšila o 827,385.934 Kč. V tomto poklesu vývozu má také svou hlavní příčinu současná hospodářská krize. Jsou někteří, kdož vidí největší závalu v tomto velkém zmenšení aktiva našeho zahraničního obchodu, ovšem proti tomu sluší uvést, že větší či menší aktivita obchodní bilance není vždy též měřítkem hospodářské prosperity naší. Na základě hospodářské struktury státu našeho lze říci, že hospodářský blahobyt jeho je přímo závislý na výši vývozu; čím vyšší vývoz, tím je lepší zaměstnanost, více lidí se užívá, jsou lepší výdělky, větší výnosy veř. dávek atd. a právě opačně je tomu při poklesu vývozu, kdy hned nastává deprese, jako právě nyní. Tedy absolutní výše vývozu je rozhodující pro náš hospodářský blahobyt a je pro nás výhodnější. Co možná největší vývoz i s třeba velmi silným dovozem a menším aktivem v obchodní bilanci, než menší vývoz s ještě slabším dovozem a větším třeba aktivem obch. bilance. Nechci tím ovšem říci, že by ze známých všeobecně důvodů nebyla nutnou aktivita naší obchodní bilance, ale nesmí se jenom z tohoto hlediska náš zahraniční obchod posuzovati.

Nyní uvádím v okrouhlých cifrách 9 skupin hlavních našich vývozních výrobků tak, že první cifra značí vždy vývoz v milionech Kč v prvých sedmi měsících r. 1926 a druhá v tomže období r. 1925.

Bavlněné zboží 1.400—1.736, cukr 1.258—1.409, vlněné zboží 833—969, uhlí a dříví 765—1.195, železné zboží 717—698, sklo 697—731, obilí, mouka, slad (VI. cel. saz. tř.) 473—460, kožené zboží 330—316, luštěn a jutové zboží 304—384.

Největší pokles ve vývozu je tedy u výrobků textilního průmyslu, kde je dnes také největší krize, a potom u dříví; některé výrobky vykazují však i, jak patrně, vzestup vývozu.

Co se týče dovozu surovin, tak dovoz bavlny obnášel v červnu 1926 537 vag., v červenci 1926 487 vag., kdežto v červenci 1925 889 vag.! Z toho je nejlépe patrné, jak se zhoršila zaměstnanost bavlnářského průmyslu a že nelze očekávat v nejbližší době zlepšení. U jiných surovin byl tento dovoz (ve vagoněch, prvé číslo značí červenec 1926, druhé červenec 1925): len 158—96, juta 149—141, vlna 274—189, železná ruda 8.915—8.019, vzestup se jeví i v dovozu koží. Vidíme tedy u jiných nejdůležitějších surovin překvapující (vzhledem k dnešní krizi!) vzestup dovozu; snad tento fakt může opravňovat k naději, že se očekává v těchto oborech lepší zaměstnanost.

K srovnání je uveden dále náš vývoz do hlavních odbytišť a to tak, že prvá cifra značí vývoz v prvních 7 měsících r. 1926 a druhá v téže době r. 1925 (v mil. Kč zaokrouhleně):

Německo 1.589—2.266, Rakousko 1.524—1.778, Anglie 766—892, Maďarsko 635—605, SHS. 606—465, Rumunsko 470—465, U. S. A. 442—427, Švýcarsko 299—300, Itálie 254—510, Polsko 145—445; do »ostatních zemí« (to jsou hlavně Hamburk, Skandinávie, baltické, východní a vůbec zámořské země) 2.179—1.903.

Jak vidno, neklesl náš vývoz do Maďarska, SHS. a Rumunska, jak se často má za to, nýbrž naopak do těchto států stoupl; značný vzestup vykazuje vývoz do »ostatních států«, příznivý to důkaz, že náš průmysl dobývá úspěšně odbytišť po celém světě. Naproti tomu však klesl podstatně export do Německa, Polska, Itálie a částečně i Rakouska, zde bude asi jádro dnešní krize. Ježto poklesem vývozu do Itálie je postižen hlavně jen cukr, je nejzávažnější pokles vývozu do Německa, Polska a dílem i do Rakouska, U Německa obnáší tento pokles skoro 700 mil. Kč a zde je hlavní příčina zmenšení našeho exportu. V souhlasu se známým zjevem, že největší výměna tovarů bývá právě mezi dvěma státy vysoce průmyslovými, vyváželi jsme do Německa značnou část svých výrobků průmyslových; na př. dnešní krize čsl. bavlnářství zvláště přádelen je zaviněna ze značné míry tím, že vývoz bavlněného zboží do Německa obnášející od ledna do července 1925 327 mil. Kč klesl ve stejném období r. 1926 na 175 mil. Kč. U železného zboží by cifry ty ve stejných obdobích činily (v mil. Kč) 102—49, u skla 66—35, atd.

Ku konci ještě něco o vlivu nově zavedených agrárních cel na naši obchodně-politickou situaci. Nepovažuji za příliš výhodné, že byl u nich zaveden t. zv. dvojí tarif s pevnými sazbami maximálními. Zákonem pevně stanovené minimální celní sazby, pod něž není možno povolití dalších slev, i když by se za to získalo od druhého smluvního státu dalších důležitých úlev pro vlastní vývoz, nehodí se pro státy exportní, jako je náš, nýbrž pro státy, u nichž ochrana domácího trhu je důležitější než podporování vývozu. Naproti tomu však reaktivování agrárních cel přineslo nám už asi za měsíc úspěch, kterého jsme před tím nemohli dosáhnouti po několikalet: totiž provisorní obchodní úmluvu s Maďarskem, kterou obě strany si poskytly režim nejvyšších výhod a již byla odstraněna dosavadní naše diferenciace na tomto odbytišti pro nás z nejdůležitějších. Dokud byla u nás suspendována cla na obilí a mouku, nemělo Maďarsko se své strany žádné nutkové pohnutky, aby s námi uzavíralo obchodní smlouvu a slevovalo ze svých cel, neboť jeho hlavní exportní předměty do ČSR. vyvážené — obilí a mouka — nebyly zatíženy u nás vůbec žádným clem, takže nic výhodnějšího už získati nemohlo. Teď je ovšem situace podstatně jiná a právě pod tlakem našich agrárních cel bude nyní možno konečně s Maďarskem uzavřít definitivní smlouvu celně-tarifní, která by nám umožnila udržeti tento trh, zvláště pro průmysl textilní tak důležitý.

Dr. Režný.

Sjezd právníků v Lublani. Podle zpráv jihoslovanských listů konal se počátkem měsíce září t. r. v Lublani sjezd právníků království SHS. Byl to již třetí sjezd právníků jihoslovanských od dob převratu. První sjezd byl v roce 1924 v Záhřebu za účasti 600 osob, druhý byl v roce 1925 v Bělehradě za účasti 1200 osob. Sjezdu letošního zúčastnilo se 1300 právníků. Sjezd zabýval se mnoha otázkami, o nich diskutoval a hledal jich řešení.

V oboru civilního práva řešil otázku unifikace manželského práva. Jednalo se hlavně o rozhodnutí, má-li být zaveden obligatorně civilní sňatek, nebo také fakultativně církevní a zda oba způsoby sňatku mají mít tytéž právní účinky. Plenum rozhodlo doporučit zavedení obligatorního sňatku civilního.

Sjezd zabýval se dále otázkou valorisační. Bylo nejprve sporno, má-li být tato otázka na sjezdovém pořadu, vzhledem ku své rozsáhlosti; teprve při debatě v sekci bylo jasno, jak je důležité pojednat o otázce této. Nedošlo sice k resolučním návrhům, přece však bylo pojednáno o všech otázkách, s problémem tímto souvisejících.

Třetí bod sjezdového jednání tvořil návrh na rozšíření instituce notářů na celou říši a na zřízení notářství v Srbsku, Bosně a Černé Hoře. Návrh tento byl velkou většinou přijat.

V oboru trestně-právním bylo žádáno, aby byla vyslovena povinnost státu k náhradě škody za bezprávně odpykaný trest nebo vazbu vyšetřovací, ovšem s určitými kautelami pro stát.

Sekke veřejnoprávní zabývala se třemi otázkami: finančními zákony, problémem státního občanství a reorganizací správního soudnictví. Otázka první vyzněla v resoluci, že zákony jiného druhu mohou vstoupiti v život jen v rámci zákonů finančních, čehož třeba dbáti zvláště při t. zv. zákonech zmocňovacích. Problém státního občanství má být rozřešen jednotně pro celé království; byly vypracovány směrnice, jimiž bylo by se řídit při koncepci příslušného zákona. Správní soudnictví má být po celé říši vybudováno rovněž jednotně.

Po sjezdu navštívili účastníci Celji, Maribor a Bled. Tím měly být dokumentovány přátelské vztahy mezi právníky srbskými chorvatskými a právníky slovinskými.

Dr. Jindřich.

Poslanecké a senátorské platy. Bude asi nutno opakovatí občas, co stává se, nebo jest již obecným přesvědčením: Že totiž platy poslanců a senátorů u nás jsou příliš veliké. Zůstávají nezměněny od roku 1921, ač byly od té doby provedeny redukce ve všech možných oborech, kde plat jest namnoze jediným příjmem dotčených osob, čemuž u funkce poslanecké tak není. — O tom, že výkon funkce poslanecké má být honorován, nebude dnes sporu, jisto jest však, že není spravedlivě, je-li odměna ta vyřešena tak, že jest nepoměrný s platem osob, které musejí věnovati se výhradně výkonu placeného svého povolání, kdežto poslanci vykonávají funkci svou jen občasně, aniž by byli nuceni vzdáti se jiného svého povolání nebo pramene příjmů. Ústavní listina i jednací řády mluví správně v § 27. pouze o náhradě, a stejně i zákon z 15. dubna 1920, č. 319. Sb. z. a n., a z 18. března 1921, č. 115 Sb. z. a n. užívají v nápisu výrazu »náhradu«, v textu těchto zákonů mluví se však již o stálém platu. Uváží-li se ještě, že u nás parlament má ve větší části roku prázdniny, nebude možno pochybovati o tom, že nynější plat 60.000 Kč ročně jest vyměřen až příliš štědrě. Odporovati přímo tomu faktu netroufá si nikdo ani z kruhů parlamentních, jen se občas podotkne, že poslanec musí prý odváděti veliké částky rozmanitým institucím své strany. To jest ovšem pouze dokladem toho, že poslanci tak velikého platu pro výkon své funkce vůbec nepotřebují, a není zajisté věcí poplatníků a státu, aby vyměřoval platy ony tak vysoko jen proto, aby tak mohl být nepřímým státem podporován aparát jednotlivých politických stran. — Přihlédneme-li na př. k poměrům v nejstarším parlamentě — v Anglii, shledáme, že poslanci dostávají tam sice plat 400 liber šterlinků, který mají stejně veliký již před válkou, což však znamená ve skutečnosti mnohem

méně než na prvý pohled z přepočítacího kursu se zdá, (asi 60.000 Kč). Jest však několik důležitých rozdílů: nehledě k tomu, že v Anglii je-
 dráže než u nás, musí anglický poslanec z tohoto příjmu platit daň jako každý jiný obyčejný smrtelník, kdežto u nás plat poslanecký nepodléhá daním a dokonce jest i vyňat z exekuce. Československý poslanec může jezdit zdarma po všech drahách i lodích republiky, Anglickému poslanci dostává se teprve ode dvou let náhrady za jízdy z jeho volebního okresu do Londýna. A tu se přihodilo v Anglii něco zajímavého: kdežto dříve mohl si poslanec ve svém daňovém přiznání z oněch 400 liber srážeti výdaje spojené s výkonem jeho funkce, mezi nimiž byly zejména kromě postovného výdaje spojené s častými cestami po volebním okresu (v Anglii mají totiž ještě takové zastaralé zvyky, že žádají od svého poslance, aby jim pravidelně podával zprávy o tom, co se děje v parlamentě a voličové sledují dokonce, jak horlivě se účastní schůzi) přestal nyní důsledně tento býti odčitatelnou položkou, takže napříště daň, kerou poslanec musil ze svého platit, se zvětšila. Takovému důsledku jsme se u nás moudře vyhnuli. A ještě jeden rozdíl: Anglický poslanec zasedá kromě hlavních prázdnin a svátků téměř po celý rok a koná v době zasedání schůze od pondělí do čtvrtka pravidelně od 3 hod. odpoledne do 11 hodin v noci, v pátek od 11 hod. dopoledne do 4 hod. odpoledne, málokdy skončí ony schůze o něco dříve, velmi často však v mnohem pozdějších hodinách nočních.*) Posuzuje-li se tedy poslanecký plat i jako odměna za výkon jest rovněž nepřiměřeně veliký. — Páni zákonodárci, kteří dovedli tak často energicky zasáhnouti do platů úředníků, odkázaných výhradně na jich daleko menší plat, měli by, ač to bude snad nepříjemné, rozpomenouti se, že stává se anachronismem, ponechávají-li svůj plat nezměněný.

Kongres spolku pro sociální politiku ve Vídni konal se od 23. do 25. září t. r. za účasti asi 250 členů. Předsident rakouské republiky Dr. Hainisch pronesl na něm řeč, v níž obrátil se proti industrialisaci a snažil se dokázati, že lid lze hospodářsky zachrániti jen tak, bude-li mu poskytnuta možnost provozovat řemesla. Skutečným vítězem světové války jest dle mínění presidenta Dra Hainische kapitalismus; pokusy o socialisaci podniků končily také v Rakousku fiaskem; Marx ve své theorii přehlédl zcela obchodní funkci podnikatelovu. Sousední státy mají svůj vlastní průmysl a není možno tam počítati s obyčejnými, zvláště když cla, horší ještě než před světovou válkou, uzavírají hranice. Útěk obyvatelstva z venkova do velkých měst má býti všemi prostředky zne-
 možňován; velká města zvláště ve státech malých jsou abnormálními zjevy. Ostatní referenti a řečníci nesouhlasili celkem se slovy presidentovými. Professor Harms z Kielu poukázoval na to, že žijeme v době rozvoje kapitalismu a že kapitalisté a zaměstnanci mají stejné zájmy. Každý pokus o odstranění nebo změnu nynějšího systému kapitalistického učít nejprve dělníci a vůbec zaměstnanci. Žádný stát nemůže žíti a rozvíjeti se na účet jiného. Život států podmíněn jest vzácným spojením se. spoluprací, uzavíráním obchodních a jiných smluv. Professor Dr. Eulenburg z Berlína pravil, že obchodní politika má býti vedena snahou, dospěti k rozvoji průmyslu, obchodu atd. světovou solidaritou. Národní egoismus musí ustoupiti mezinárodnímu styku. Professor Dr. Schüller pojednal pak o světové hospodářské krizi, která vede k nezaměstnanosti. Poslanec Dr. Hilferding poukázal na to, že není rozdílu mezi kapitalismem předválečným a dnešním, a že dnešní kapitalismus není o nic demokratičtější, než dřívější. Professor Dr. Aereboe z Berlína pojednal v zajímavém svém referátu o olidnění v zemědělství. Pokrokem a rozvojem zemědělství vzrůstá lidnatost kraje; v Evropě nelze mluvit o předlidnění, poněvadž zemědělství by uživilo daleko více lidí,

*) Obdobně se mají věci ve Francii, kde nedávno v dlouhých debatách byl zvýšen plat na částku daleko nedosahující platu u ná-
 .

bylo-li by racionelněji vedeno, než dosud. Prof. Dr. Mombert pojednal o t. zv. přelidnění v západní Evropě a vládní rada Dr. Winkler o kolonisaci a o péči o nezaměstnané. O tematě tomto bylo pak hodně debatoováno. Prof. Dr. Wilbrandt zmínil se o popularisaci konzumů v Německu. Poslední den zasedání kongresu byl věnován otázkám daňovým, Dr. Jindřich.

LITERATURA.

Revue internationale de la théorie du droit.-Internationale Zeitschrift für Theorie des Rechts, jest název nového časopisu, jehož prvé číslo právě vyšlo. Vydavateli nového časopisu jsou profesoři Duguit (Bordeaux), Kelsen (Víděň), Weyr (Brno), redaktorem profesor Sedláček (Brno). Revue vychází čtyřikrát do roka v Brně (Rohrer), předplatné pro Československo jest 150 Kč ročně.

Úvod, který objasňuje název revue, jest zároveň nástínem jejího programu: Revue chce se věnovati výlučně jen teorii práva. Na rozdíl od jiných publikací, které vycházejí obyčejně z hlediska vnitrostátního, je nová revue určena k řešení právních problémů, které jsou společny všem právním řádům. Patří sem otázky týkající se pojmu práva, poměru práva ke státu a k lidské společnosti, základních pojmů a metody právníckého poznávání, vztahů mezi jednotlivými právními řády a mezi právem státním a mezinárodním. Tyto problémy mají býti řešeny s hlediska čistě teoretického bez příměsku filosofických úvah o spravedlnosti právního řádu nebo o správném, přirozeném, absolutním právu. Sledování teorie čistého práva má býti zárukou skutečné mezinárodnosti nové revue. Poněvadž úsudky, k nimž tato teorie dospěje mají všeobecnou platnost, nebudou co do významu omezeny ani na určitý stát nebo na celek států.

Prvé číslo nového časopisu sleduje dobře naznačený program. Autoři článků, které toto prvé číslo obsahuje (jeden německý, dva italské, ostatní francouzské) zabývají se všichni všeobecnými otázkami v úvodu naznačenými a každý z nich svým způsobem odpovídá na otázku po pojmu: stát, právo, právní řád.

Pro nedostatek místa uvádím stručně pouze názvy článků; k jich obsahu vrátím se v příštím čísle. H. Kelsen: Podstata státu. R. Bonnard: Nauka Duguitova o právu a státu. G. Maggiore: Čistá právní věda a její meze. L. Fitamic: Nesprávné úsudky jako zdroj omylů v teoriích o státu. V. Miceli: Osobnost státu. F. Weyr: Otázka delegace moci zákonodárné.

Dr. Ivan Svoboda.

Prof. L. N. Jurovsky: Currency problem and policy of Soviet Union. — London. Leonard Parsons 1925. — 152. — 8°. 7/6 net.

S. S. Katzenellenbaum: Russian currency and banking 1915—1924. London. — P. S. King 1925. — X + 198. — 8°. 9 s. net.

Dvě knihy o ruské měnové reformě. Obě jsou psány vynikajícím národohospodářím sovětského Ruska. Tím je dán jejich charakter: vědecký a zároveň propagační. Proto také byl dán k dispozici bohatý sovětský materiál statistický, který dodává oběma knihám obzvláštní ceny. Je to sice materiál sovětský, který nutno bráti tedy s rezervou, avšak i emigrant S. N. Prokopovič pokládá sovětskou statistiku za dosti spolehlivou. A právě tato statistika odhaluje to, co dosud bylo neznámé a nevysvětlitelné, a umožňuje vytvořiti si o Rusku hospodářskou představu. Literárně, vědecky, má se vytěžití oběma knihami úspěch, prozatím stále ještě relativní, ale přece jen zřejmý úspěch hospodářské či lépe řečeno měnové rekonstrukce sovětského Ruska. Neboť zdravá měna je základním pilířem pro ostatní hospodářskou stavbu, která se teprve buduje. Selže-li tento pilíř, shrouť se celá stavba. Ostatně i tak hospodářská novostavba Ruska, dělá sice zcela dojem starého solidního stavitelství, avšak přes to cítíme, že bude